

ישראל- בריטניה: סקירת סחר כלכלית

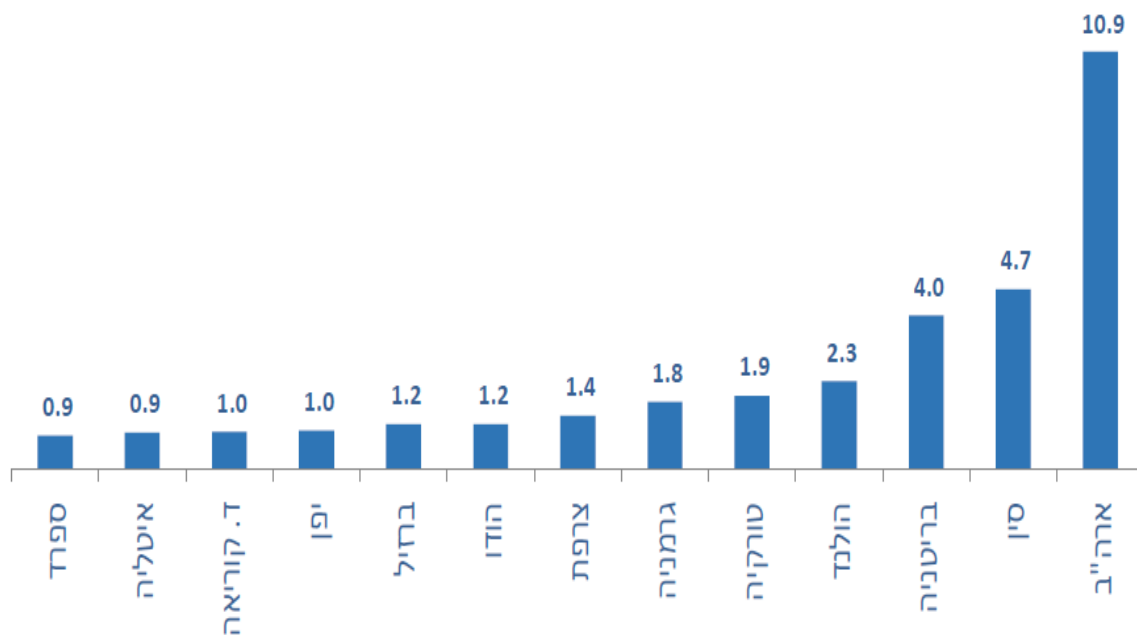
היחידה הכלכלית, מכון היצוא

מבין מדינות העולם, קשרי הסחר שמנהלת ישראל עם בריטניה, הם מהגדולים והחשובים ביותר. בריטניה מהווה מדינת הסחר העיקרית של ישראל באירופה ונמנית מבין יעדי היצוא הגדולים והחשובים ביותר של ישראל בעולם.

מבחינת היקפי סחר של ישראל עם כלל מדינות העולם, בריטניה מדורגת כמדינת הסחר ה-3 בגודלה והגדולה ביותר מבין כל מדינות אירופה. מבחינת היקפי היצוא מהווה המדינה יעד היצוא ה-3 בגודלו בעולם (סין עקפה את בריטניה כיעד ה-2 בגודלו רק בשנה האחרונה) ויעד היצוא הגדול ביותר באירופה. גם מבחינת היקפי היבוא בריטניה היא יעד משמעותי ביותר ומהווה מקור היבוא ה-5 בגודלו בעולם וה-2 בגודלו מבין מדינות באירופה.

יעדי היצוא המובילים | 2018

יצוא סחורות ללא יהלומים, במיליארדי דולרים – שיעורי שינוי בהשוואה ליצוא ב-2017

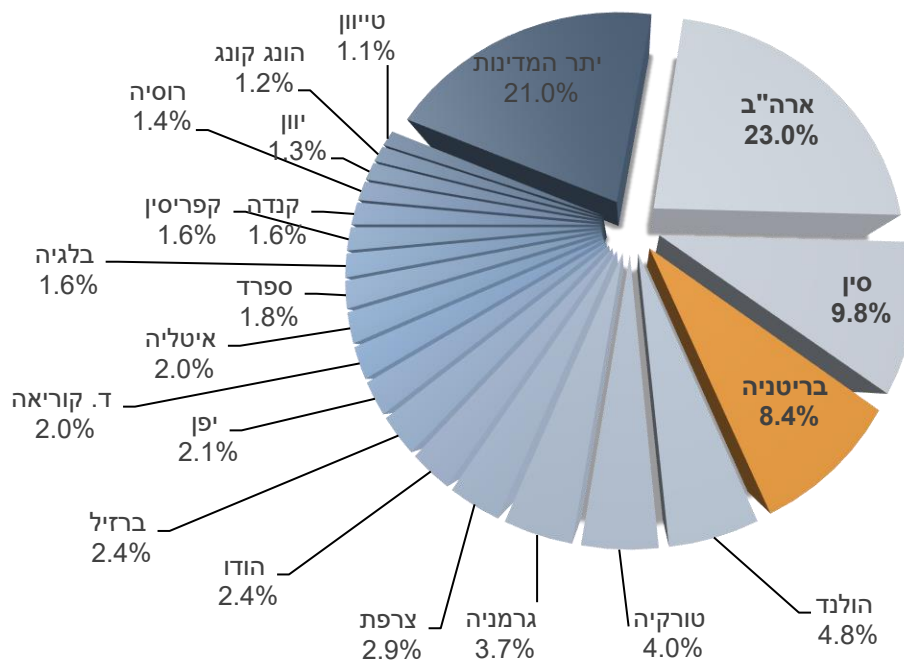

עיבוד וניתוח: היחידה הכלכלית, מכון היצוא

היעדים העיקריים ביצוא מישראל ומשקלם ביצוא | 2018

יצוא סחורות ללא יהלומים, שינוי ב-% בהשוואה ליצוא ב-2017. נתונים מקוריים, במיליארדי דולרים

דירוג 2018	מדינה	יצוא 2018 (\$B)	% שינוי	דירוג 2017	שינוי בדירוג
1	ארה"ב	10.9	-3%	1	(-)
2	סין	4.7	47%	3	+1
3	בריטניה	4.0	-17%	2	-1
4	הולנד	2.3	0%	4	(-)
5	טורקיה	1.9	34%	7	+2
6	גרמניה	1.8	9%	6	(-)
7	צרפת	1.4	-15%	5	-2
8	הודו	1.16	23%	8	(-)
9	ברזיל	1.16	28%	9	(-)
10	יפן	1.00	31%	15	+5
11	ד. קוריאה	0.97	9%	11	(-)
12	איטליה	0.94	7%	12	(-)
13	ספרד	0.86	6%	13	(-)

עיבוד וניתוח: היחידה הכלכלית, מכון היצוא

מגמות בסחר עם בריטניה

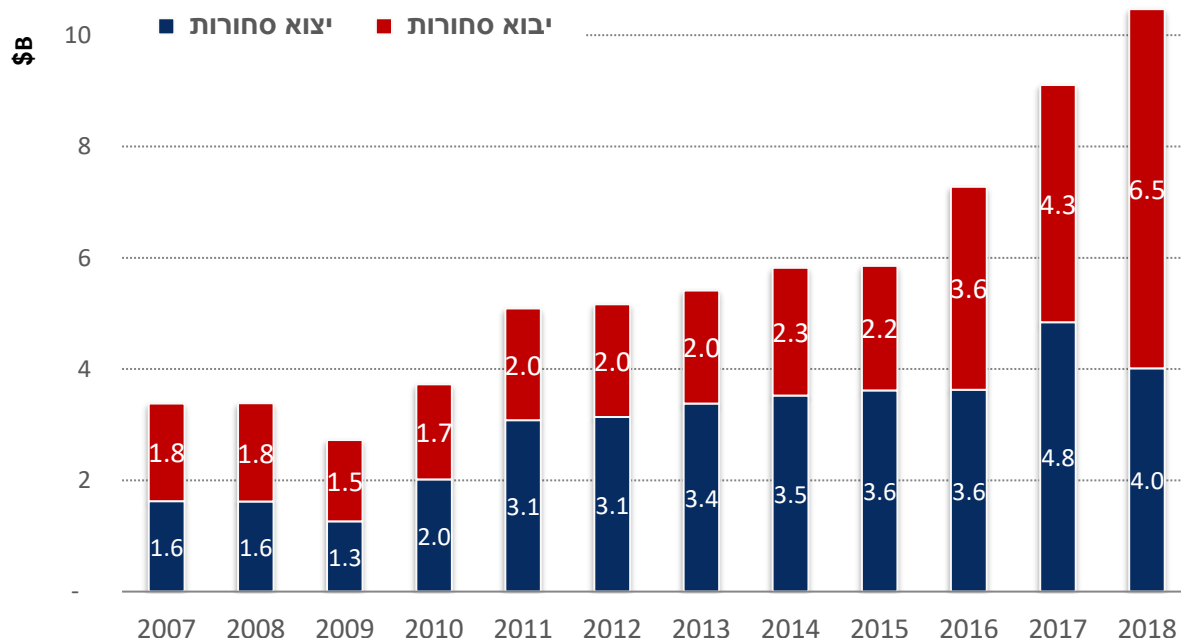
היקף הסחר¹ של ישראל ובריטניה, הסתכם בשנת 2018 בכ- 10.5 מיליארד דולר, עליה של כ-15% ביחס לשנת 2017. רמה זו מהווה למעשה שיא היסטורי ביחסי הסחר בין המדינות, אשר היקפו טיפס אשתקד לרמתו הגבוה מאז ומעולם.

בניתוח נתוני הסחר לשנת 2018 ניתן לראות כי העלייה בסחר בשנה זו נבעה דווקא מגידול בהיקפי היבוא, בעוד היצוא רשם ירידה בהשוואה לרמתו ב-2017: **יצוא הסחורות** של ישראל לבריטניה ירד במהלך 2018 בשיעור של כ-17% להיקף של כ-4 מיליארד דולר (בעיקר בהשפעת יצוא התרופות), בעוד **שיבוא הסחורות** רשם גידול חד ביותר של כ-50% להיקף כולל של כ-6.5 מיליארד דולר.

עם זאת, בניתוח ארוך טווח עולה כי בעשור השנים האחרון חל גידול משמעותי, הן בהיקפי היבוא והן בהיקפי היצוא. החל משנת 2008 רשם היצוא לבריטניה גידול מצרפי של כ-150% וגידול שנתי ממוצע של 9% בשנה. היבוא מבריטניה השלים גידול מצרפי של למעלה מ-260% המהווה גידול שנתי ממוצע של כ-14% בשנה. בהתאמה גדל הסחר המשותף בשיעור מצרפי של כ-210% - גידול שנתי ממוצע של כ-12%.

מגמות בסחר עם בריטניה | הסחר המשותף מטפס לשיא

במיליארדי דולרים, 2007-2018

עיבוד וניתוח: היחידה הכלכלית, מכון היצוא

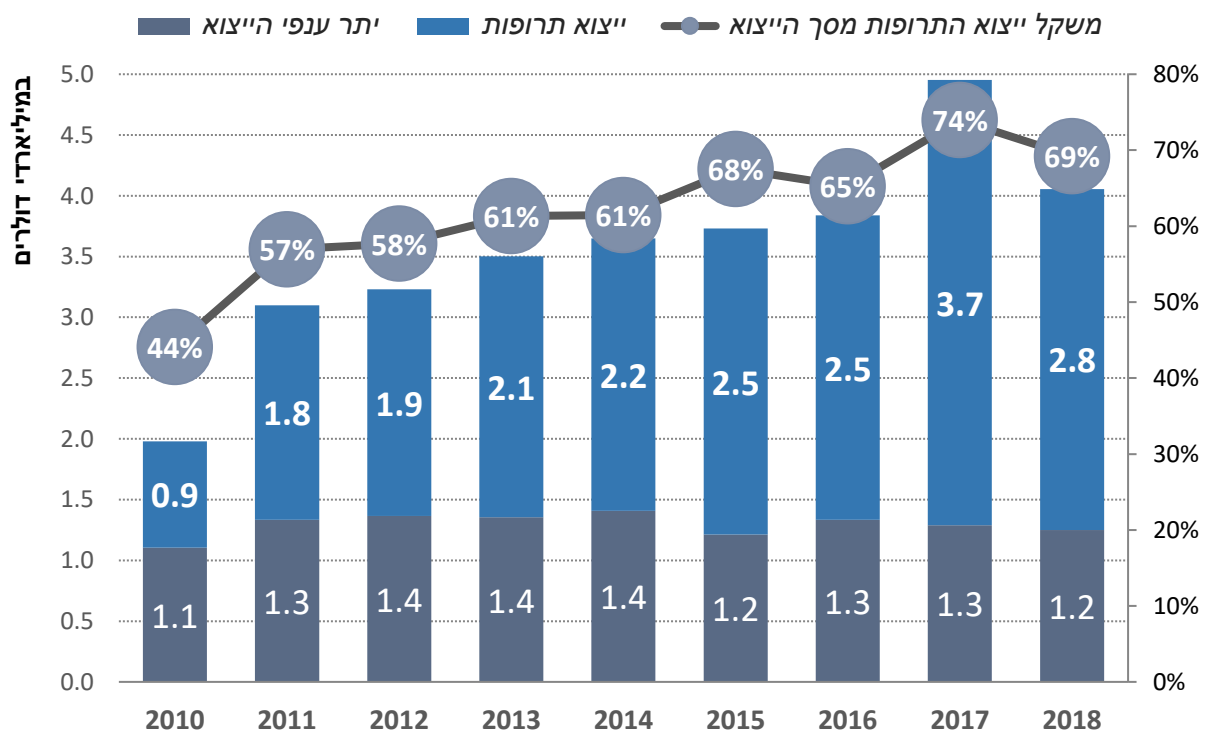
¹ יצוא ויבוא סחורות, ללא יהלומים.

היצוא הישראלי לבריטניה

היצוא לבריטניה, יעד היצוא העיקרי של ישראל באירופה והשלישי בעולם, ירד במהלך שנת 2018 בשיעור של כ-17% בהשוואה להיקפו שנה קודם לכן והסתכם בכ-4 מיליארד דולר. עם זאת בהשוואה ארוכת טווח נמצא היצוא במגמת גידול – החל משנת 2008 גדל היצוא לבריטניה בשיעור מצרפי של כ-150% ובשיעור שנתי ממוצע של כ-9% בשנה.

בהתאם למגמה הברורה המאפיינת את היצוא לבריטניה בשנים האחרונות, גם בשנת 2018 ניתן לשייך את עיקר ההשפעה לתנודות היצוא בשינויים בהיקף יצוא ענף התרופות למדינה. ענף זה הפך לגורם בעל השפעה מכרעת על היצוא לבריטניה והוא מהווה בשנים האחרונות² כ-70% (!) מסך היצוא לבריטניה. בדומה לארה"ב, היצוא הכולל מושפע רבות מהדומיננטיות של ענף התרופות הנובע ברובו מפעילותה של חברת טבע באי הבריטי - שוק יעד מרכזי של החברה³. הגידול החד והמהיר בשנים האחרונות היה הגורם המרכזי אשר קיבע את בריטניה כיעד היצוא השני בחשיבותו של ישראל בעולם (עד לשנת 2018) וכיעד היצוא הגדול ביותר מבין מדינות אירופה.

מגמות בייצוא לבריטניה | 2010-2018

עיבוד וניתוח: היחידה הכלכלית, מכון היצוא

² על פי ממוצע השנים 2015-2018
³ על פי דו"חות החברה.

ישראל מייצאת לבריטניה בעיקר **מוצרי פרמצבטיקה** המהווים כ-69% מסך היצוא השנתי⁴, אך גם **כימיקלים ותזקיני נפט**, המהווה כ-8% מסך היצוא, **מוצרי גומי ופלסטיק**, (כ-4% מהיצוא), **מוצרי תוצרת חקלאית** (כ-3% מהיצוא) ו**ציוד טלקום ומתכות** (כ-2% מהיצוא כל אחד).

כפי שניתן לראות בניתוח היצוא ברמה הענפית ב-2018 התאפיין היצוא במגמה שלילית כללית – עם השפעה שלילית חזקה של ענף התרופות. מבין ענפי היצוא העיקריים לבריטניה השנה: **יצוא התרופות** ירד בשיעור של כ-23% והסתכם בהיקף של כ-2.8 מיליארד דולר (כ-69% מסך היצוא למדינה בשנה זו), יצוא **הכימיקלים ותזקיני נפט** אשר היווה באותה שנה כ-10% מסך היצוא, גדל בכ-13% להיקף של כ-390 מיליון דולר, יצוא **מוצרי גומי ופלסטיק** (כ-4% מהיצוא ב-2018), ירד בשיעור של כ-6% בהשוואה להיקפו אשתקד והסתכם בכ-145 מיליון דולר, **היצוא החקלאי** ירד בכ-8% להיקף של כ-95 מיליון דולר כך גם יצוא **המתכות** אשר ירד בשיעור דומה להיקף דומה של כ-95 מיליון דולר - שני ענפים אלו היוו כל אחד כ-2.5% מהיצוא ב-2018.

ענפי יצוא עיקריים לבריטניה | (במיליוני דולרים)

תיאור ענף	2015	2016	2017	2018	% שינוי (2015/2018)	% מהיצוא מ"מ 2015-2018
תרופות	2,519	2,504	3,663	2,807	11%	69%
כימיקלים וזיקוקי נפט	326	294	344	388	19%	8%
מוצרי גומי ופלסטיקה	142	141	154	144	2%	4%
יצוא חקלאי	107	110	103	95	-11%	3%
מתכת בסיסית ומוצרי מתכת	74	103	102	94	27%	2%
ציוד טלקומוניקציה	64	68	81	66	3%	2%
מכונות וציוד	41	46	49	61	49%	1%

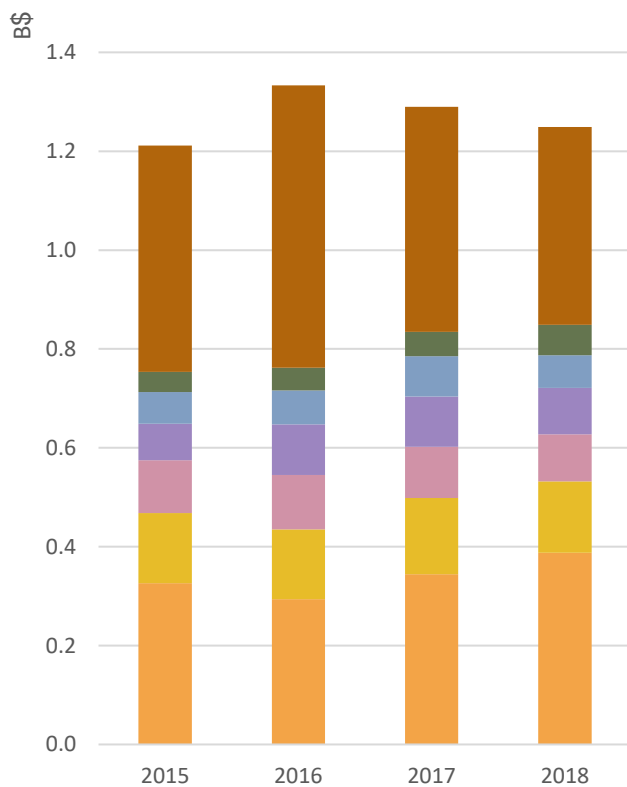
עיבוד וניתוח: היחידה הכלכלית, מכון היצוא

⁴ כל המשקלות מחושבים ע"פ ממוצע היבוא בשנים 2015-2018.

התפתחות היצוא לבריטניה בחתך ענפי | כולל וללא תרופות

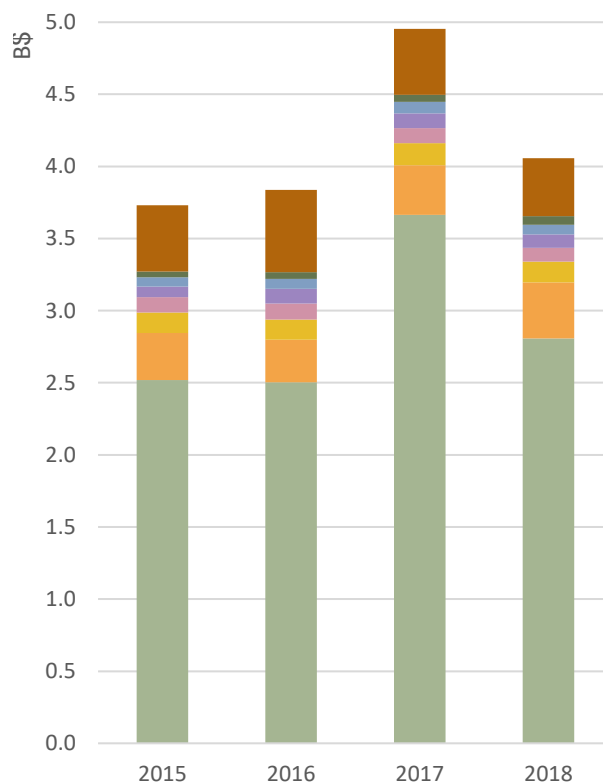
(מיליארדי דולרים) 2015-2018

היצוא לבריטניה בחתך ענפי |
2015-2018
ללא תרופות

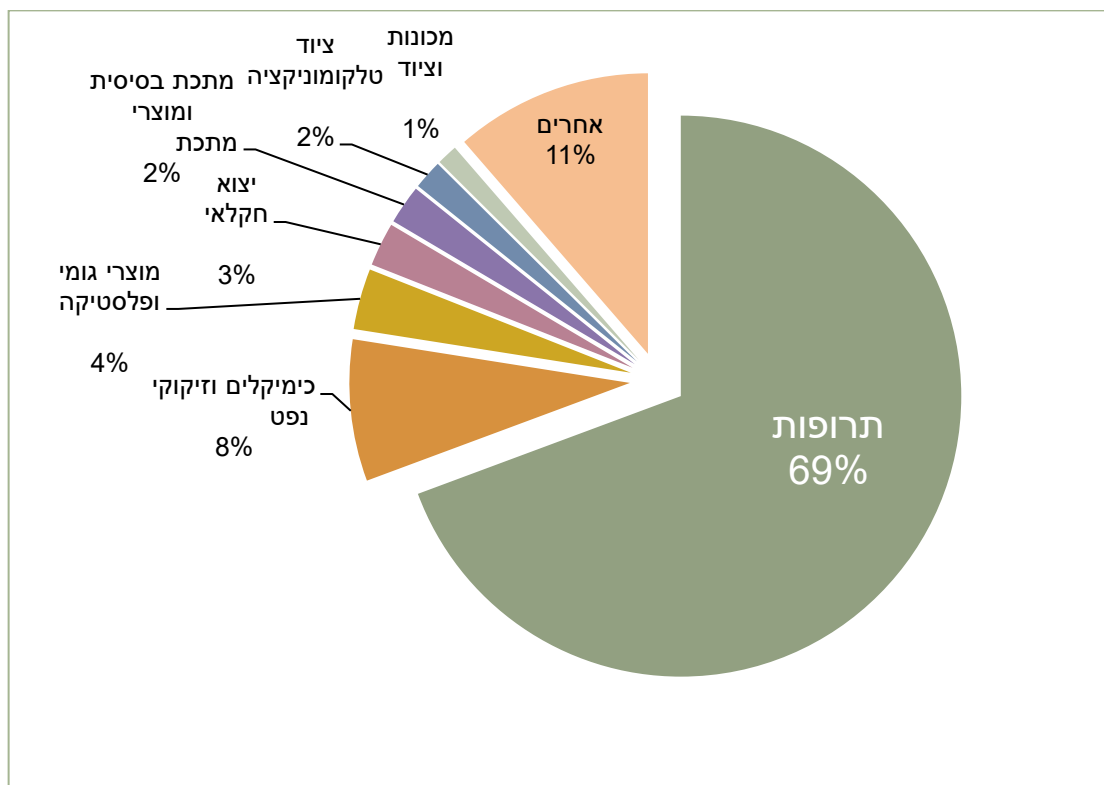
- אחרים
- מכונות וציוד
- ציוד טלקומוניקציה
- מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
- יצוא חקלאי
- מוצרי גומי ופלסטיקה
- כימיקלים וזיקוקי נפט

היצוא לבריטניה בחתך ענפי |
2015-2018

- אחרים
- מכונות וציוד
- ציוד טלקומוניקציה
- מתכת בסיסית ומוצרי מתכת
- יצוא חקלאי
- מוצרי גומי ופלסטיקה
- כימיקלים וזיקוקי נפט
- תרופות

התפלגות היצוא לבריטניה בחתך ענפי | ע"פ ממוצע 2015-2018

עיבוד וניתוח: היחידה הכלכלית, מכון היצוא

היבוא של ישראל מבריטניה

יבוא הסחורות מבריטניה עלה במהלך 2018 בשיעור חז של כ- 50% להיקף של כ-6.5 מיליארד דולר – רמת שיא בהיקפי היבוא מהמדינה. החל משנת 2008 רשם היבוא מבריטניה גידול מצרפי של למעלה מ-260% המהווה גידול שנתי ממוצע של כ-14% בשנה.

ישראל מייבאת מבריטניה בעיקר מוצרים מינרליים המהווים כ-48% מסך היבוא השנתי⁵, מכונות וציוד חשמלי, המהווה כ-16% מסך היבוא, מוצרים כימיקלים, (כ-8% מהיבוא), כלי רכב וחלקי כלי רכב (כ-7% מסך היבוא) ומוצרי מזון ומשקאות (כ-6% מסך היבוא).

⁵ כל המשקלות מחושבים ע"פ ממוצע היבוא בשנים 2015-2018.

מבין ענפי היבוא נרשם במהלך 2018 גידול גורף במרבית ענפי היבוא העיקריים: יבוא המוצרים המינרליים צמח בשיעור של כ-100% והסתכם בכ-4 מיליארד דולר, יבוא מכונות וציוד גדל בכ-20% והסתכם בכ-795 מיליון דולר, יבוא הכימיקלים עלה בשיעור של כ-17% להיקף של כ-390 מיליון דולר וביבוא המתכות נרשם גידול חד של כ-250% בהשוואה להיקפו שנה קודם לכן.

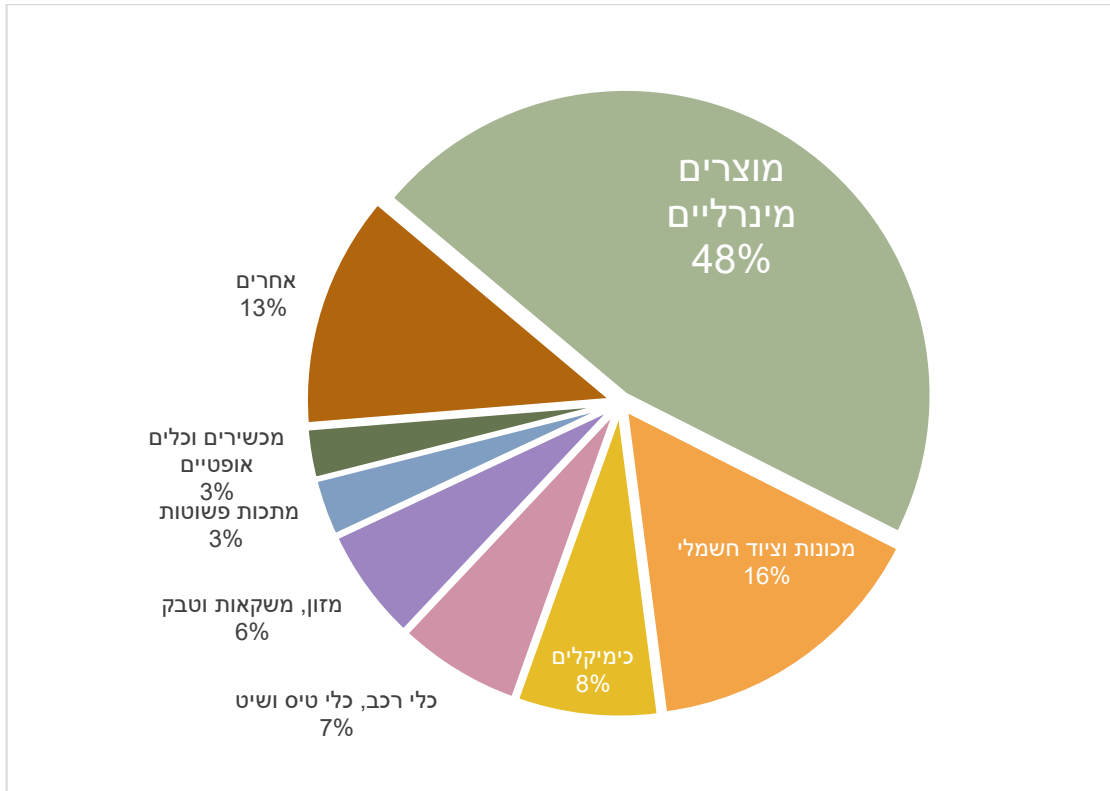
בניגוד למגמה החיובית הכללית, ירד יבוא כלי הרכב מבריטניה בשיעור של כ-46% להיקף של כ-175 מיליון דולר ואף יבוא מוצרי מזון ומשקאות רשם ירידה של כ-40% להיקף דומה.

המגמה המאפיינת את היבוא מבריטניה בשנת 2018 עולה בהתאמה גם בניתוח ארוך טווח של השנים האחרונות (2015-2018), על פיו ניכר גידול גורף בהיקפי היבוא של כל הענפים העיקריים (תיקון שחל בשנת 2018 ביבוא כלי רכב ומוצרי מזון ומשקאות).

ענפי יבוא עיקריים מבריטניה | (במיליוני דולרים)

תיאור ענף	2015	2016	2017	2018	% שינוי (2015/2018)	% מהיצוא מ"מ 2015-2018
מוצרים מינרליים	268	1,584	2,010	4,043	1407%	48%
מכונות וציוד חשמלי	592	605	654	793	34%	16%
כימיקלים	293	263	334	391	33%	8%
כלי רכב, כלי טיס ושיט	266	345	330	177	-34%	7%
מזון, משקאות וטבק	279	280	292	175	-37%	6%
מתכות פשוטות	96	84	75	263	173%	3%
מכשירים וכלים אופטיים	96	107	129	121	26%	3%

התפלגות היבוא מבריטניה בחתך ענפי | ע"פ ממוצע 2015-2018

עיבוד וניתוח: היחידה הכלכלית, מכון היצוא